Súd:	Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka:	5C/43/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu:	6417210089
Dátum vydania rozhodnutia:	08. 10. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Jarmila Kasanová
ECLI:	ECLI:SK:OSZH:2018:6417210089.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žiar nad Hronom v konaní pred sudkyňou JUDr. Jarmilou Kasanovou v právnej veci žalobcu: E. H., F.. XX.X.XXXX, Q. H. P. H. H., U. Č..XXX/XXX, zastúpený advokátom JUDr. Martinom Kirňakom so sídlom Prešov, Vajanského 43, IČO: 42 078 474, proti žalovanému: Slovenská republika, za ktorú koná pred súdom Generálna prokuratúra SR, Bratislava, Štúrova 2, o žalobe na náhradu škody a iné , takto

r o z h o d o l :

Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi sumu 3.245,64 € s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne počítaný od 14.7.2017 do zaplatenia v lehote 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia.

Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi nemajetkovú ujmu vo výške 2.500 € v lehote 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia.

Súd konanie o žalobe žalobcu, ktorou sa domáhal zaplatenia od žalovanej úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 5.000 € počítaný od 14.7.2017 do zaplatenia
z a s t a v u j e .

Súd čo do zvyšku žalobu žalobcu na zaplatenie nemajetkovej ujmy z a m i e t a .

Súd žalobcovi p r i z n á v a voči žalovanej právo na náhradu trov konania v pomere 39,36 % trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1.Žalobca sa pôvodne podanou žalobou domáhal zaplatenia od žalovanej sumy 8.245,64 € s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne počítaným od 14.7.2017 do zaplatenia titulom náhrady škody spôsobenej nesprávnym úrodným postupom. V priebehu sporu právny zástupca žalobcu uviedol, že plnenia sa domáha s poukazom na nezákonné rozhodnutie policajta v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. Žalobca považoval za nezákonné rozhodnutie uznesenie vyšetrovateľa o vznesení obvinenia Č.:Z.-XXX/OVK-W.-XXXX zo dňa 5.9.2009, ktorým bolo začaté trestné stíhanie voči žalobcovi za prečin nezaplatenia dane podľa § 278 ods.1 Trestného zákona. Poukázal na to, že trestné konanie sa skončilo oslobodzujúcim rozsudkom.

2.V priebehu sporu žalobca zobral žalobu späť, čo do úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 5.000 € počítaný od 14.7.2017 do zaplatenia. Žalovaná so späťvzatím žaloby v tejto časti súhlasila. Vzhľadom na to súd v zmysle § 145 ods.2 CSP v tejto časti konanie zastavil, v zmysle výroku rozhodnutia.

3.Predmetom sporu bol nárok žalobcu na zaplatenie sumy 3.245,64 € s úrokom z omeškania ako nároku na náhradu účelne vynaložených trov konania v súvislosti s obhajobou v trestnom konaní ako aj

nárok na zaplatenie nemajetkovej ujmy vo výške 5.000 €, s poukazom na okolnosti dopadu trestného konania na súkromný a rodinný život žalobcu s poukazom na zákon č.514/2003 Z.z. Žalobca nárok na priznanie nemajetkovej ujmy odôvodnil tým , že bola v značnej miere znížená jeho dôstojnosť a vážnosť v spoločnosti, pričom nemajetková ujma vyjadruje náhradu za utrpené pocity z toho, že na žalobcu v období 6 rokov spoločnosť hľadela ako na páchateľa trestného činu. V akomkoľvek úradnom styku či v bežnom živote bola každodenne znižovaná jeho dôstojnosť, musel znášať opovrhujúce nepríjemné pohľady a častokrát aj nevhodné poznámky na svoju adresu. Počas tohto obdobia sa u žalobcu nezriedka dostavili stavy nervozity a zúfalstva, za ktoré nesie zodpovednosť žalovaný. Aktivity žalobcu v spoločenskom a rodinnom živote sa začali vracať do normálu až koncom roku 2016 a do dnešného dňa pociťuje v dôsledku uvedeného konania ujmu.

4.Žalovaná s podanou žalobou nesúhlasila, žiadala ju zamietnuť. Poukázala na to, že žalobca nepreukázal, že by bolo vydané nezákonné rozhodnutie vyšetrovateľa. V trestnej veci proti žalobcovi poverený príslušník PZ a následne prokurátorka Okresnej prokuratúry v Žiari nad Hronom, rozhodujúca o sťažnosti žalobcu ako obvineného, postupovali v súlade so zákonom a existujúcou dôkaznou situáciou, ktorá odôvodňovala postup podľa § 206 ods.1 Trestného poriadku. Prokurátorka mala za to, že bolo na mieste podať na žalobcu obžalobu. Okresný súd obžalobu prijal a vo veci aj rozhodoval. V danom prípade nemožno automaticky považovať za nesprávny úradný postup rozhodnutie, na ktoré žalobca poukazuje, že v čase jeho vydania existujúca pravdepodobnosť o spáchaní trestného činu sa neskôr z rôznych dôvodov nepotvrdila. Pokiaľ sa týka uplatneného nároku žalobcu na priznanie nemajetkovej ujmy, žalovaný bol toho názoru, že žalobca dôvodnosť na jej priznanie nepreukázal a nie sú splnené podmienky § 17 ods.3 zákona č. 514/2003 Z.z.

5.Súd vo veci vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi, a to oboznámení sa so Žiadosťami o predbežné prerokovanie nároku, s vyjadrením žalovanej k žiadostiam žalobcu o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, s uznesením OR PZ Žiar nad Hronom zo dňa 9.5.2009, s obžalobou, s trestným rozkazom a rozsudkami OS Žiar nad Hronom sp.zn. XT/XXX/XXXX, s uznesením Krajského súdu Banská Bystrica sp.zn. XTo XXX/XX, s rozsudkom Krajského súdu Banská Bystrica sp.zn. XTo/XX/XXXX, so špecifikáciou úkonov obhajcu, s faktúrou, s ostatným spisovým materiálom.

6.Podľa § 1 zákona č.514/2003 Z.z. - o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v znení účinnom v čase vydania uznesenia o začatí trestného stíhania tento zákon upravuje
a) zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci,
c) predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody a právo na regresnú náhradu.

7.Podľa § 3 ods. 1 toho istého zákona štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci
a) nezákonným rozhodnutím.

8.Podľa § 4 ods. 1 toho istého zákona vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu
e) Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, ak škodu spôsobil štátny orgán podľa osobitného predpisu v občianskom súdnom konaní, v trestnom konaní alebo správnom konaní.

9.Podľa § 5 ods.1 toho istého zákona právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní.

10.Podľa § 6 ods.1 toho istého zákona ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu.

11.Podľa § 6 ods.2 toho istého zákona právo podľa odseku 1 možno priznať iba vtedy, ak poškodený podal proti nezákonnému rozhodnutiu riadny opravný prostriedok podľa osobitných predpisov. Splnenie tejto podmienky sa nevyžaduje, ak ide o prípady hodné osobitného zreteľa.

12.Podľa § 15 ods. 1 toho istého zákona nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len "žiadosť") s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

13.Podľa § 16 ods. 1 toho istého zákona ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

14.Podľa § 11 Občianskeho zákonníka fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

15.Podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie.

16.Podľa § 17 ods.1 zákona č. 514/2003 Z.z.- o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v znení účinnom v čase vydania uznesenia o začatí trestného stíhania uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

17.Podľa § 17 ods.2 toho istého zákona v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

18.Podľa § 17 ods.3 toho istého zákona výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na
a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje,
b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo,
c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote,
d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

19.Podľa § 18 ods.1 toho istého zákona náhrada škody zahŕňa aj náhradu trov konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie alebo rozhodnutie o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutie o väzbe, zatknutí a inom pozbavení osobnej slobody alebo vykonané zadržanie a v konaní, v ktorom bolo rozhodnutie zrušené alebo bolo trestné stíhanie zastavené, alebo v ktorom bola vec postúpená inému orgánu.

20.Podľa § 18 ods.3 toho istého zákona súčasťou trov konania sú aj trovy právneho zastúpenia vo výške ustanovenej osobitným predpisom. Súčasťou trov konania nie sú náklady na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody pred príslušným orgánom.

21.Podľa § 3 Nariadenie vlády SR č.87/1995 Z.z. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky 2) platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

22.Okresné riaditeľstvo PZ Odbor kriminálnej polície Žiar nad Hronom uznesením zo dňa 5.9.2009 začalo trestné stíhanie žalobcu za prečin nezaplatenia dane podľa § 278 ods.1 Trestného zákona, sp.zn. Č.:Z.-XXX/OVK-W.-XXXX, na tom skutkovom základe, že 1.ako konateľ daňového subjektu Durpas, s.r.o.. Dolná č. 18, Banská Štiavnica, IČO 36749729, za zdaňovacie obdobie III.Q.2008 podal dňa 27.10.2008 riadne daňové priznanie k dani z pridanej hodnoty, kde v predmetnom daňovom priznaní priznal vlastnú daňovú povinnosť vo výške 9.882,62 € (297.723,81,-Sk) splatnú dňa 27.10.2008, daňovú povinnosť si ani následne nesplnil a splatnú daň nezaplatil, čím celkovo za zdaňovacie obdobie III.Q.2008 nezaplatil splatnú daň vo výške 9.882.62 f (297.723.81.-Sk) ku škode Štátneho rozpočtu

SR; 2. ako konateľa daňového subjektu Durpas, s.r.o.. Dolná č. 18. Banská Štiavnica, IČO 36749729, za zdaňovacie obdobie IV.Q.2008 podal dňa 26.01.2009 riadne daňové priznanie k dani z pridanej hodnoty, kde v predmetnom daňovom priznaní priznal vlastnú daňovú povinnosť vo výške 5.859,52 € (176.523.90.-Sk) splatnú dňa 26.01.2009. daňovú povinnosť si ani následne nesplnil a splatnú daň nezaplatil, čím celkovo za zdaňovacie obdobie IV.Q.2008 nezaplatil splatnú daň vo výške 5.859,52 € (1 76.523.90.-Sk) ku škode Štátneho rozpočtu SR.

23.Proti uvedenému uzneseniu žalobca podal sťažnosť. Okresná prokuratúra v Žiari nad Hronom uznesením sp.zn. XPv XXX/XX-X zo dňa 14.3.2013 sťažnosť žalobcu ako nedôvodnú zamietla a dňa 27.11.2009 podala na Okresný súd Žiar nad Hronom obžalobu.

24.Vo veci rozhodol Okresný súd Žiar nad Hronom trestným rozkazom sp.zn. XT XXX/XXXX zo dňa 11.2.2010 tak, že žalobcu uznal za vinného. Žalobca podal voči trestnému rozkazu odpor. Okresný súd Žiar nad Hronom rozsudkom zo dňa 8.6.2010 opätovne žalobu uznal za vinného. Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením sp.zn. XTo XXX/XX zo dňa 7.6.2011 rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na nové prejednanie. Okresný súd vo veci následne rozhodol rozsudkom zo dňa 16.4.2015 tak, že žalobcu opätovne uznal za vinného. Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom sp.zn. XTo XX/XXXX zo dňa 1.12.2015 rozsudok okresného súdu zrušil a žalobcu spod obžaloby oslobodil, lebo žalovaný skutok nie je trestným činom. Uvedené skutočnosti neboli medzi stranami sporu sporné.

25.Žalobca dňa listom zo dňa 13.1.2017 zaslal Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky Žiadosť o predbežné prejednanie nároku na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom. Ministerstvo spravodlivosti odstúpilo uvedenú žiadosť na vybavenie Generálnej prokuratúre SR, ako príslušnému orgánu. Generálna prokuratúra SR listom zo dňa 2.3.2017 oznámila žalobcovi, že nárok žalobcu neuspokojí. Žalobca listom zo dňa 1.12.2017 podal následne ďalšiu Žiadosť o predbežné prejednanie nároku na náhradu škody s poukazom na nezákonné rozhodnutie, ktoré adresoval žalovanej. Žalovaná listom zo dňa 8.1.2018 oznámila žalobcovi, že túto jeho žiadosť už neprerokuje, nakoľko už ju predbežne prerokovala a svoje stanovisko oznámila žalobcovi listom zo dňa 2.3.2017, kde bolo žalobcovi oznámené, že neboli splnené podmienky zodpovednosti za škodu nielen z titulu nesprávneho úradného postupu, ale aj z titulu nezákonného rozhodnutia. Uvedené skutočnosti medzi stranami sporu sporné neboli. V spore nebola sporná ani pasívna legitimácia žalovaného.

26.Medzi stranami sporu bolo sporné, či rozhodnutie: uznesenie povereného príslušníka PZ o začatí trestného stíhania voči žalobcovi Č.:Z.-XXX/OVK-W.-XXXX zo dňa 5.92009, ktorým bolo voči žalobcovi začaté trestné stíhanie za prečin nezaplatenia dane podľa § 278 ods.1 Trestného zákona, je nezákonné rozhodnutie.

27.V súlade s ustálenou súdnou praxou oslobodenie žalobcu spod obžaloby má tie isté dôsledky ako zrušenie uznesenia o vznesení obvinenia pre nezákonnosť (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. XCdo/XXX/XXXX zo dňa 26.10.2016). Ten proti komu bolo trestné stíhanie zastavené alebo ten, kto bol spod obžaloby oslobodený, má pri splnení ďalších zákonných predpokladov podľa zákona č. 514/2003 Z.z. zásadne právo na náhradu škody spôsobenej uznesením o vznesení obvinenia, začatí trestného stíhania. Nárok na náhradu škody spôsobenej začatí a vedením trestného stíhania, ktoré neskončili právoplatným odsúdením, je špecifickým prípadom zodpovednosti podľa zákona č. 514/2003 Z.z. Rozhodujúcim meradlom opodstatnenosti (zákonnosti) začatia trestného stíhania je neskorší výsledok trestného konania (rozsudok NS SR sp.zn. 4Cdo/183/2009 zo dňa 30.11.2009). Súdna judikatúra dôvodí, že zmyslu právnej úpravy zodpovednosti štátu za škodu zodpovedá, aby každá majetková ujma spôsobená nesprávnym alebo nezákonným rozhodnutím štátu proti občanovi (fyzickej osobe) bola odčinená. Systematickým a logickým extenzívnym výkladom dospela k záveru, že ak došlo k zastaveniu trestného stíhania alebo došlo k oslobodeniu spod obžaloby, treba s prihliadnutím na konkrétne okolnosti a dôvody vychádzať z toho, že občan čin nespáchal, a že trestné stíhanie proti nemu nemalo byť začaté. Nárok na náhradu škody spôsobenej začatím trestného stíhania sa posudzuje ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím (porovnaj rozsudok NS SR z 28.6.1993 sp.z. 1Cdo/53/93, publikovaný pod číslom 70 v zbierke rozhodnutí a stanovísk súdov SR ročník 1994). Tieto závery prijaté v čase platnosti zákona č. 58/1969 Zb. sú napriek zmene právnej úpravy stále použiteľné (porovnaj rozsudok NS SR sp.zn. 1Cdo/64/2008, sp.z.n 4Cdo/183/2009, sp.zn. 4M Cdo/15/2009).

28.Zmyslom a účelom zákona č. 514/2003 Z.z. bolo ustanoviť v súlade s čl.46 ods.3 Ústavy SR podmienky, za ktorých vzniká právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím a to spôsobom, ktorý umožňuje odškodniť všetky prípady, v ktorých bola poškodenému spôsobená škoda takým rozhodnutím, ktoré sa neskôr ukázalo nezákonným (nález Ústavného súdu SR z. 24.3.2011 sp.zn. II ÚS 25/2011). Ústavnoprávny základ nároku jednotlivca na náhradu škody v prípade trestného stíhania, ktoré bolo zastavené (a rovnako aj v prípade, keď došlo k oslobodeniu spod obžaloby), treba vychádzať nielen z čl.46 ods.3 Ústavy SR, ale vo všeobecnej rovine predovšetkým z čl.1 ods.1 tohto základného zákona, teda z princípov materiálneho právneho štátu. Ak má byť štát skutočne považovaný za materiálny právny štát, musí niesť objektívnu zodpovednosť za konanie svojich orgánov, ktoré priamo zasiahli do základných práv jednotlivca. Na jednej strane je povinnosťou orgánov činných v trestnom konaní vyšetrovať a stíhať trestnú činnosť, na druhej strane sa štát nemôže zbaviť zodpovednosti za postup týchto orgánov, ak sa ich postup ukáže ako mylný, zasahujúci do základných práv. V takejto situácii nie je rozhodujúce, ako orgány činné v trestnom konaní vyhodnotili pôvodné podozrenie, ale to, či sa ich podozrenie v trestnom konaní potvrdilo (rozsudok NS SR sp.zn. 4M Cdo/15/2009 zo dňa 1.11.2010, R 37/2014). Súd poukazuje aj na nález Ústavného súdu sp.zn. I ÚS 548/2012 zo dňa 7.12.2012.

29.Súd poukazuje na to, že aj z rozhodovacej praxe NS SR vyplýva, že právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejne moci alebo jeho nesprávny úradným postupom nie je právom absolútnym (uznesenie NS SR sp.zn. 4M Cdo/ 20/2009). Súdna prax od publikovania judikátu R 37/2014 sa ustálila v tom, že ak došlo k zastaveniu trestného stíhania alebo oslobodeniu spod obžaloby, treba s prihliadnutím na konkrétne okolnosti prípadu a dôvody vychádzať z toho, že občan čin nespáchal, a že trestné stíhanie proti nemu nemalo byť začaté. Nárok na náhradu škody spôsobenej začatím trestného stíhania sa preto posudzuje ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím. Rozhodujúcim meradlom zákonnosti začatia (vedenia) trestného stíhania je neskorší výsledok trestného konania.

30.V spore bolo bez akýchkoľvek pochybností preukázané, že rozsudkom Krajského súdu Banská Bystrica sp.zn. XTo/XX/XXXX zo dňa 1.12.2016 bol žalobca spod obžaloby oslobodený, pretože žalovaný skutok nie je trestným činom. Z uvedeného dôvodu, aj keď orgány činné v trestnom konaní vyhodnotili pôvodné podozrenie tak, že jebo výsledkom bolo uznesenie o začatí trestného stíhania žalobcu, ich podozrenie sa v trestnom konaní nepotvrdilo, čoho dôsledkom je existencia nezákonného rozhodnutia. Súd pri posúdení uznesenia o začatí trestného stíhania voči žalobcovi, ako nezákonného rozhodnutia, nepovažoval uznesenie o začatí trestného stíhania za nezákonné automaticky v dôsledku oslobodenia spod obžaloby, ale prihliadol aj na dôvod oslobodenia žalobcu spod obžaloby, ktorým bola skutočnosť, že žalovaný skutok nie je trestným činom.

31.Predpokladom vzniku objektívnej zodpovednosti štátu je súčasné splnenie troch podmienok: 1) existencia nezákonného rozhodnutia 2) vznik škody a 3) príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a vznikom škody. Dôkazné bremeno o kumulatívnom splnení všetkých týchto podmienok leží na žalobcovi (poškodenom).

32.Žalobcovi vzniklo právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím (§ 5 ods.1 zákon č. 514/2003 Z.z.). Žalobca žiadal priznať (okrem iného) náhradu škody a to vo výške trov právneho zastúpenia v trestnom konaní zahŕňajúce účelne vynaložené náklady a odmenu za zastupovanie podľa tarifnej odmeny advokáta vo výške 3.245,64 €.

33.Právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu rozhodnutím (§ 6 ods.1 zákon č. 514/2003 Z.z.). Uvedené právo na náhradu škody možno priznať iba vtedy, ak poškodený podal proti nezákonnému rozhodnutiu riadny opravný prostriedok podľa osobitných predpisov (§ 6 ods.2 zákon č. 514/2003 Z.z.). V spore súd konštatoval, že bolo vydané nezákonné rozhodnutie a to uznesenie o začatí trestného stíhania žalobcu Č.:Z.-XXX/OVK-W.-XXXX zo dňa 5.9.2009, ktorým bolo žalobcovi vznesené obvinenie za prečin nezaplatenia dane podľa § 278 ods.1 Trestného zákona. Voči uvedenému uzneseniu žalobca podal riadny opravný prostriedok (sťažnosť). Okresná prokuratúra v Žiari nad Hronom uznesením sp.zn. XPv XXX/XX-X zo dňa 14.3.2013 sťažnosť žalobcu ako nedôvodnú zamietla. Uvedená skutočnosť nebola medzi stranami sporu sporná. Náhrada

škody zahŕňa aj náhradu trov konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie (§ 18 ods.1 zákona č. 514/2003 Z.z.).

34.Súd je toho názoru, že žalobca splnil zákonné podmienky pre priznanie náhrady škody a to trov právneho zastúpenia v trestnom konaní. Žalobca predložil súdu špecifikáciu trov obhajoby, s odkazom na Vyčíslenie a uplatnenie trov obhajoby zástupcu žalobcu v zmysle listu zo dňa 9.2.2016, ktorý právny zástupca žalobcu adresoval žalobcovi. Žalobca zároveň predložil súdu faktúru č. 11/2016 zo dňa 16.3.2016 splatnú dňa 26.3.2016, ktorou obhajca žalobcu fakturoval žalobcovi trovy právneho zastúpenia v právnej veci sp.zn. XT XXX/XXXX vo výške 3.245,64 €. Žalobca trovy obhajoby právnemu zástupcovi uhradil. V spore žalovaný nerozporoval špecifikáciu vyčíslených a uplatnených trov obhajoby, ktorá bola uvedená vo vyššie konštatovanom liste zo dňa 9.2.2016, nerozporoval ich dôvodnosť, výšku ani úhradu. Vzhľadom na to, že žalobca v spore preukázal dôvodnosť nároku na priznanie náhrady škody v rozsahu náhrady trov konania, ktoré mu vznikli v konaní, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie, súd žalobe žalobcu v tejto časti vyhovel. Vzhľadom na to, že žalovaná požiadala, v prípade ak by bola k plneniu zaviazaná, o lehotu na plnenie 30 dní a žalobca voči tomu výhrady nevzniesol, súd zaviazal žalovanú na zaplatenie priznaného plnenia žalobcovi v lehote 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia.

35.Žalobca si v spore uplatnil aj nárok na zaplatenie úroku z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 3.245,64 € od 14.7.2017. Od uvedeného dátumu z toho dôvodu, že dňa 13.1.2017 žalobcovi odpovedala Generálna prokuratúra na Žiadosť o predbežné prejednanie nároku a k tomu 6 mesiacov, čo bola lehota v zmysle zákona na uspokojenie nároku žalobcu. Vzhľadom na to, že žalovaný nárok žalobu na základe Žiadosti o predbežné prejednanie nároku neuspokojil, s plnením sa dostal do omeškania, vzhľadom na to súd priznal žalobcovi aj úrok z omeškania v žalovanej výške.

36.Súd pri určovaní rozsahu náhrady škody a to nároku na úhradu nemajetkovej ujmy žalobcu vzniknutej v dôsledku nezákonného rozhodnutia postupoval podľa ustanovenia § 17 ods. 1 až 3 zákona č. 514/2003 Z.z., ktorý nadväzuje na všeobecnú občianskoprávnu úpravu zakotvenú v zákone č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších právnych predpisov, v zmysle ktorej v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú poškodenému subjektu, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch. Pokiaľ však je možné dosiahnuť náhradu nemajetkovej ujmy iným spôsobom ako už spomínanou peňažnou náhradou, právna úprava dáva prednosť práve tejto inej forme náhrady.

37.Predmetom občianskoprávnych vzťahov môžu byť nielen veci, práva, tvorivé výsledky ľudskej činnosti, ale aj určité imateriálne hodnoty a stránky osobnosti človeka. K týmto imateriálnym hodnotám (stránkam) ľudskej osobnosti (akými sú napr. meno, česť, dôstojnosť, telesná integrita a pod.) sa v občianskoprávnych vzťahoch upínajú osobitné práva. Vzhľadom na to, že ide o výsostne osobnostné stránky patriace každej fyzickej osobe, nazývame ich osobnostnými právami (niekedy sa používa aj označenie všeobecné osobnostné práva alebo práva späté s osobnosťou človeka). Základ súkromnoprávnej ochrany osobnostných práv obsahuje Občiansky zákonník pod názvom Ochrana osobnosti v ustanoveniach § 11 až 16.

38.Občianskoprávna úprava v tejto oblasti vychádza z druhej hlavy Ústavy Slovenskej republiky, najmä z článkov 14, 15, 16, 19, 20 a 21, a je konkretizovaná v právnych vzťahoch subjektov s rovnakým právnym postavením.

39.Špecifickosť osobnostných práv spočíva v ich predmete (objekte), ktorým nie je hmotná vec, ale priamo osobnosť človeka. Predmetom ochrany je osobnosť fyzickej osoby v jej celistvosti. Čiastkové osobnostné práva sú preto chránené len v rámci celkovej osobnosti. Preto aj výpočet jednotlivých čiastkových osobnostných práv v § 11, ktoré vytvárajú jednotné, základné osobnostné práva, je len demonštratívny. K aspektom ochrany osobnosti v občianskom práve patrí aj právo na česť a dôstojnosť. Predmetom práva na česť a dôstojnosť tak, ako je to zvýraznené v dikcii zákona (arg. "občianska česť") a ako navyše vyplýva z dôvodovej správy, je česť občana v jeho rozmanitých spoločenských vzťahoch jednak vo vzťahu k spoločnosti a jednak vo vzťahu k ostatným spoluobčanom.

40.Zákon neposkytuje ochranu proti akémukoľvek zásahu, ale len proti takému zásahu, ktorý je neoprávnený. Neoprávnený zásah musí byť spôsobilý privodiť ujmu na osobnosti fyzickej osoby z hľadiska jej postavenia v spoločnosti.

41.Občianskoprávna ochrana osobnosti je založená na objektívnom zodpovednostnom princípe. Z toho vyplýva, že na vznik zodpovednosti sa nevyžaduje subjektívny predpoklad v podobe zavinenia toho, kto neoprávnený zásah do osobnostného práva vykonal. Ochrana osobnosti prináleží každej fyzickej osobe ako subjektu práva. Z povahy veci vyplýva, že sa týka iba fyzických osôb. Na uplatnenie práva na ochranu osobnosti je aktívne legitimovaná vždy tá fyzická osoba, voči osobnosti ktorej neoprávnený zásah smeroval.

42.Predmetom ochrany podľa § 11 OZ sú také rýdzo osobné práva občana, ktoré ovplyvňujú rozvoj jeho osobnosti a sú s ním úzko späté. Všestranný rozvoj a uplatnenie osobnosti človeka je hlavným zmyslom a cieľom tejto občianskoprávnej ochrany. Toto hľadisko je určujúce pri posudzovaní otázky, či a ktoré práva sú chránené ustanovením § 11 OZ. Z III (s. 171) .

43.Ustanovenie § 13 Občianskeho zákonníka obsahuje významné prostriedky ochrany osobnostných práv. Ich použitie nie je viazané na podmienku zavinenia pôvodcu zásahu, pretože ide o prípad objektívnej zodpovednosti. Všeobecnou podmienkou uplatnenia ochrany podľa tohto ustanovenia je, že ide o závažnejší zásah do psychickej a morálnej integrity osobnosti, ktorý je objektívne spôsobilý fyzickej osobe privodiť ujmu na jednotlivých stránkach osobnosti.

44.Občiansky zákonník ustanovením § 13 poskytuje ochranu osobnosti len v prípade takého porušenia občianskej cti, ktoré predstavuje zásah do osobnosti občana, pričom tento zásah musí byť objektívne spôsobilý takúto ujmu spôsobiť. Ide o konanie proti osobnej a mravnej integrite občana, znižujúce jeho dôstojnosť, vážnosť a česť, o konanie, ktoré z hľadiska vzťahu občana k ostatným spoluobčanom ohrozuje jeho postavenie a uplatnenie v spoločnosti. (R 103/1967).

45.Neoprávneným zásahom je zásadne každé nepravdivé tvrdenie alebo obvinenie, ktoré zasahuje práva chránené ustanovením § 11 a nasl. OZ. Skutočnosť, či pôvodca zásahu si bol vedomý nepravdivosti svojho tvrdenia, alebo či išlo iba o nedbalé preberanie poznatkov a ich rozširovanie, je bezvýznamná. Z III (s. 172 a 173). Pre úspešné uplatnenie práva na ochranu osobnosti stačí zistenie, že zásah bol objektívne spôsobilý narušiť alebo ohroziť práva chránené ustanovením § 11 OZ. Nevyžaduje sa vyvolanie následkov. Z III (s. 176, ods. 6).

46.V prípade zásahu do práva na súkromie nie je zníženie dôstojnosti alebo vážnosti v spoločnosti v značnej miere jedinou relevantnou formou závažnosti ujmy spôsobenej fyzickej osobe na chránených právach. Ak došlo k zásahu do súkromia, nie je procesnou povinnosťou dotknutej osoby preukazovať, že neoprávnený zásah pôsobil difamačne a mal za následok zníženie jej vážnosti a dôstojnosti v spoločnosti. (R 53/2010).

47.Žalobca sa v spore (okrem iného) domáhal uloženia povinnosti žalovanej zaplatiť mu nemajetkovú ujmu vo výške 5.000 €. Súd je toho názoru, že žaloba žalobcu je dôvodná v časti uplatneného nároku.

48.Žalobca v spore poukazoval na dopad trestného konania na jeho súkromný a rodinný život. Žalobca nárok na priznanie nemajetkovej ujmy odôvodnil tým , že bola v značnej miere znížená jeho dôstojnosť a vážnosť v spoločnosti, pričom nemajetková ujma vyjadruje náhradu za utrpené pocity z toho, že na žalobcu v období 6 rokov spoločnosť hľadela ako na páchateľa trestného činu. V akomkoľvek úradnom styku či v bežnom živote bola každodenne znižovaná jeho dôstojnosť, musel znášať opovrhujúce nepríjemné pohľady a častokrát aj nevhodné poznámky na svoju adresu. Počas tohto obdobia sa u žalobcu nezriedka dostavili stavy nervozity a zúfalstva, za ktoré nesie zodpovednosť žalovaný. Aktivity žalobcu v spoločenskom a rodinnom živote sa začali vracať do normálu až koncom roku 2016 a do dnešného dňa pociťuje v dôsledku uvedeného konania ujmu.

49.Žalobca na preukázanie dôvodnosti priznania ním uplatnenej nemajetkovej ujmy navrhol vykonať dôkaz výsluchom žalobcu a výsluchom svedkyne E.. D. H., manželky žalobcu. Uvedený dôkaz súd vykonal.

50.Žalovaná navrhla vykonať dôkaz výsluchom svedkyne E. H.P., matky žalobcu. Uvedený dôkaz súd ja vykonal. Žalovaná navrhla vykonať dôkaz aj výsluchom svedka starostu obce Kapušany, na základe toho, že žalobca musí preukázať svoje tvrdenia na vznik nároku na zaplatenie nemajetkovej ujmy, svedok sa mal vyjadriť k rozdielnym názorom medzi žalobcom a svedkom týkajúcich sa prečerpávacej stanice a k tomu ako sa ľudia správali v súvislosti s trestným stíhaním žalobcu. Po vyjadrení zástupcu žalobcu, ktorý s vykonaním uvedeného dôkazu nesúhlasil, žalovaná uviedla, že nechá na zváženie súdu, či tento dôkaz vykoná alebo nie. Žalobca nesúhlasil s vykonaním toho dôkazu, potvrdil, že so starostom mal rozdielny názor na prečerpávaciu stanicu, s tým, že starosta sa nemôže vyjadrovať za ostatných. Súd tento dôkaz nevykonal, bol toho názoru, že by to bolo nehospodárne (len z uvedeného dôvodu by súd musel pojednávanie odročiť) a bolo na žalobcovi, aby preukázal dôvodnosť vzniku nároku na priznanie nemajetkovej ujmy ako aj dôvodnosť uplatnenej výšky.

51.V zmysle právnej úpravy v znení účinnom v čase vydania nezákonného rozhodnutia (§ 17 ods.2 zákona č.514/2003 Z.z.) ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak. Výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote, d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení (17 ods.3).

52.Súd vo veci vykonal dôkaz výsluchom žalobcu. Z výpovede žalobcu vyplynulo, že manželstvo uzatváral dňa XX.XX.XXXX a dcéra sa im narodila XX.XX.XXXX. V septembri 2009 mu bolo vznesené obvinenie, pričom on chodil na všetky procesné úkony, dokazoval všetko, čo bolo treba a preukazoval svoju nevinu. Predkladal všetky žiadané doklady. Uviedol, že od roku 2009 do roku 2015 mal taký pocit, že ho nikto z vyšetrujúcich ani zo súdnych orgánov nepočúval. Trestné konanie malo vplyv aj na jeho spolužitie s manželkou, pretože v tom čase uzatvárali manželstvo, manželka čakala dieťa, bál som sa, aby tieto skutočnosti neohrozili zdravie dieťaťa, ktoré sa malo narodiť, nechcel som manželku s týmto zaťažovať. Veci jej objasňoval postupne. Kvôli tomuto vznikali medzi nami nesvári a vznikali aj vzájomné nedorozumenia. Domov im chodili rôzne písomnosti a aj preto sa s manželkou hádali, mali sme aj tichú domácnosť a on sa bál, aby neboli iné problémy. Z toho dôvodu potom aj išiel na určitý čas bývať do podnájmu do Košíc. V Kapušanoch bývali s manželkou v spoločnej domácnosti aj s jeho rodičmi. Kapušany sú dedina, pošta mu chodila od poštárky domov a všetci o všetkom vedeli. Jeho mama robila v obchode, veľmi zle to znášala, pretože aj z obecného úradu boli žiadané rôzne vyjadrenia na moju osobu, vznikali kvôli tomu hádky s rodičmi, pretože to rodičia veľmi zle znášali. Preto aj niekedy odchádzal do Košíc. Vznikali stresy aj kvôli tomu, že vždy, keď mu prišla nejaká pošta, tak vlastne išlo o to, že čo mu bolo poslané a od koho. Z toho dôvodu si dal potom poštu posielať aj do Košíc, aby sa to neriešilo u nich na dedine. V roku 2015 sa to trochu ustálilo. Nezhody v manželstve vznikali aj z toho dôvodu, že boli náklady na trestné konanie, ktoré sa museli zaplatiť. Bola to nie malá suma a aj pre toto bol s manželkou problém. Žalobca uviedol, že od počiatku trestného konania tvrdil to isté, tvrdil a preukazoval svoju nevinu, dával účtovníctvo a všetko potrebné, čo bolo od neho vyžadované. Dokonca aj na svoje náklady si dal vypracovať znalecký posudok, ktorým preukazoval svoju nevinu. Bol som pod stresom, avšak snažil sa to neriešiť tabletkami, chodil som sa prechádzať do hory a lekára nevyhľadával. Aj v čase, keď bolo pojednávanie na krajskom súde, mal zdravotné problémy, mal úraz, bol na operácii a práce neschopný a napriek tomu sa dostavil na krajský súd, kde chcel preukazovať svoju nevinu. Uviedol, že vedenie trestného konania na jeho osobu malo vplyv aj v tom zmysle, že zmenil trvalý pobyt preto, aby mu do obce nechodili písomnosti, aby nehovorili, že je kriminálnik a aby obec nemusela na neho stále vypisovať posudky. Kamarátov nestratil. V roku 2009, keďže firma išla do konkurzu, sa zúčastňoval na výberových konaniach, v roku 2010 sa zamestnal. V súvislosti s tým, že bol trestne stíhaný nemal problém nájsť si prácu. Poukázať na to, že bola veľmi dlhá dĺžka trestného konania.
53.Súd vykonal dôkaz, na návrh žalobcu, výsluchom svedkyne E.. D. H., manželky žalobcu. Uviedla, že s manželom sa spoznali v roku 2007. V januári 2009 uzavreli manželstvo. V septembri 2009 sa dozvedela, že na manžela je vedené trestné stíhanie. Veľa si z toho nerobila, pretože si myslela, že to prejde. Neprikladala tomu veľkú dôležitosť. V máji 2009 sa im narodilo dieťa a ona sa venovala väčšinou materským povinnostiam. V septembri 2009 jej zomrel otec, bolo to veľmi ťažké obdobie. Manžel sa veľmi nestaral o rodinu, uzatváral sa do seba. Predtým však bol milý, spoločenský. V období trestného stíhania menil nálady, často sa hádali. Keby nebolo jej mamy a svokry, tak už by s manželom rozviedla. Policajti chodili k nim domov doručovať manželovi listy. Stalo sa, že prišli aj v noci. Manžel sa so svokrom

určitý čas aj nerozprával. Bývali na dedine, kde sa reči šíria rýchlo. Ona to prežívala ťažko. Ako deti rástli a keď napríklad mali narodeniny, tak ani nebývala doma. Bála som, aby sa s manželom nepohádali. Buď odišla ona, alebo aj on, alebo deti brávala svokra. Keď sa manžel zamestnal vo Volve, veľa času trávil v práci. Stávalo sa, že aj tam prespával. Mával návaly zúrivosti. Svedkyňa viedla, že trestné stíhanie jej manžela bolo ukončené v decembri 2016 a manžel sa vrátil domov s úsmevom. Povedal, že už nie je obvinený, že sme vyhrali. Každému v rodine sa uľavilo. Svedkyňa poukázal aj na to, že trestné stíhanie jej manžela malo vplyv aj na ich deti hlavne čo sa týka staršej dcéry, pretože ona je so svojim otcom veľmi spätá. Manžel bol vtedy málo doma, venoval sa vypisovaniu a iným veciam. Dcéra aj teraz, keď má manžel niekde ísť, tak sa bojí, aby sa vrátil. V súčasne dobe už deti problém nemajú, pretože sú staršie. Predtým, keď som spomínala ten park, tak vlastne s jednou dcérou som bola na materskej, druhá chodila do škôlky. Teraz si vlastne už kamarátov hľadajú sami, aj budujú určitý status v škole. Manžel v čase vedenia trestného stíhania z domu odchádzal preto, aby sa spolu (s manželkou) nepohádali. Druhá dcéra sa im narodila v novembri 2010. Konštatovala, že hádky medzi ňou a manželom boli od roku 2010, kedy bol manžel obvinený a veľmi zlé to bolo do roku 2011, hádky sa potom ďalej stupňovali a boli až do doby kým manžel nebol zbavený viny. S manželom sa hádali aj kvôli peniazom, pretože ona bola na materskej. Toto všetko niečo stálo a peniaze z rodinného rozpočtu odchádzali. Hádky boli napríklad aj kvôli tomu, že manžel odchádzal z domu, netrávil čas s rodinou, napríklad ani na oslavách. Svedkyňa tiež poukázal na to , že jej svokra robí v potravinách v dedine, kde bývajú a niekedy sa tam zastavila poštárka, dala jej poštu pre manžela a na lístočku si prečítala odkiaľ to je, tak sa svokry pýtala, čo sa stalo. Potom svokra keď prišla domov, pýtala sa jej. Ona jej to nevedela vysvetliť. Tiež keď policajti chodievali k nim, tak susedia zazerali. Na manžela pozerali, ako keby bol vrah, pretože u nich na dedine to funguje tak, že ako v tom filme Babovresky. Kamarátov, ktorých mali, už nie sú kamaráti. Prestali k nim chodiť kvôli týmto veciam. Svedkyňa potvrdila, že jej manžel mal v Košiciach prenajatú izbu kvôli tomu, aby mu pošta chodila tam. Pokiaľ pošta manželovi ešte chodila do Kapušian, tak svokra si lístočky o tom, že má manžel uloženú poštu nechávala u seba, aby to ona nevidela alebo svokor a potom to dávala manželovi. Ďalej poukázala na to, že keď išla s deťmi do parku, keďže na dedine sa všetko šíri, tak niektoré deti sa nechceli s ich deťmi hrať. Ona mala taký pocit, avšak to nikdy s ich rodičmi neriešila. Jej svokry sa v obchode pýtali, čo to má jej muž, aké trestné stíhanie, čiže vlastne tam to riešili. Svedkyňa uviedla, že trestné stíhanie jej manžela malo zlý vplyv na jej zdravotný stav. Zvýšil sa jej tlak a od roku 2012 musím brať tabletky. Toto všetko som zle znášala. Psychológa alebo psychiatra nevyhľadala. V súčasne dobe ľudia na dedine už vedia, že jej manžel bol oslobodený, pretože jej svokra to považovala za potrebné povedať v obchode, kde robí a potom sa to už šírilo. Tiež to povedali najbližším susedom a rodine. V čase, keď bol manžel trestne stíhaný, ľudia ich tak nevyhľadávali, ani nežiadali o pomoc. Svedkyňa uviedla, že keď sa viedlo trestné stíhanie a trestné konanie voči jej manželovi, manžel ju neinformoval o tom, ako prebieha trestné konanie, resp. trestné stíhanie, v akom štádiu je, čo sa deje, čo sa vykonáva, čo komunikoval so svojim advokátom. Na otázku či niekto z občanov obce jej priamo povedal, komunikoval s ňou v tom zmysle, že by jej povedal niečo zlé, nepríjemné v súvislosti s trestným konaním, ktoré sa viedlo voči jej manželovi, svedkyňa uviedla, že nie. Nikto v tomto zmysle ani neoslovil ich deti. Manžel býval nervózny, keď napríklad prišiel z práce, deti boli malé, v obývačke boli porozhadzované hračky, tak začal vrieskať, potom sa ukľudnil, všetko bolo v poriadku. Potom napríklad išiel von, s niekým telefonoval, zase prišiel nervózny dovnútra. Toto bolo hlavne v roku 2011 - 2012. Na otázku sudkyne, aby sa svedkyňa vyjadrila konkrétne, či má vedomosť o tom, že by v súvislosti s trestným stíhaním a trestným konaním niekto vystupoval voči jej manželovi súvislosti neprimerane, nevhodne, hrubo, urážlivo, svedkyňa poukázala na zo, že jeho otec sa s ním nebavil. K ostatnému sa konkrétne vyjadriť nevedela.

54.Súd vykonal dôkaz, na návrh žalovanej, výsluchom svedkyne E. H., matky žalobcu. Svedkyňa uviedla, že žalobca mal trvalý bydlisko v rodičovskom dome, P., U. XXX/XX, aj v období od 2009 do 2015, kde sa aj zdržiaval. Prechodné bydlisko v tom čase nemal. Mala vedomosť o tom, že voči jej synovi je vedené trestné stíhanie. Dozvedela sa o tom tak, že mu začala chodiť pošta zo Žiaru nad Hronom, tak si ho zavolala a on jej vysvetlil čo sa stalo. Vedela, že konanie voči jej synovi sa končilo v decembri 2016. Uviedla, že jej syn do roku 2010 podnikal a v jeseni 2010 sa zamestnal vo firme Volvo Group, kde pracuje dodnes. Jej bol nepríjemné, keď sa jej ľudia na syna pýtali, hanbila sa za to, bývajú na dedine a všetko sa to melie v krčne a obchodoch, pričom aj ona pracovala v obchode. Večer doma z toho vznikali hádky. Syn ju síce upokojoval, že sa to dá do poriadku, avšak trvalo to veľmi dlho. Bolo to nepríjemné obdobie. Ona sa preto hanbila pred kolegyňami, každý na dedine pozeral, že jej syn je zlodej. Ľudia si pýtali informácie s tým, čo sa deje s jej synom, prečo je trestne stíhaný. Bolo to pre ňu ponižujúce. Trpeli tým aj deti, nevesta bola na materskej, potrebovala oporu, on jej ju neposkytol, so synom sa hádali. Syn sa preto aj doma nezdržiaval, radšej neprišiel domov, nevedeli kde prespáva, bolo obdobie, keď

aj tri dni neprišiel domov. Tvrdil, že je na služobnej ceste, avšak nebol. Potom sa dozvedeli, že bol v Košiciach, našiel si podnájom a občas prespával aj v robote. Až neskôr sa dozvedeli, že to robil preto, aby netrpeli deti. Najstaršia dcéra je citlivá, nesmie sa doma zvýšiť hlas, lebo už sa trasie, doteraz je rodina postihnutá. Keď syn teraz povie, že ide na služobnú cestu, tak dieťa už má teploty.
55.Súd je toho názoru, že v danom prípade iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na rozsah a charakter ujmy spôsobenej nezákonným rozhodnutím a žalobcovi vzniklo právo aj na nemajetkovú ujmu v peniazoch z dôvodov a vo výške nižšie uvedených.

56.Podľa názoru súdu už len tá skutočnosť, že súd doplel k záveru, že uznesenie o začatí trestného stíhania žalobcu Č.:Z.-XXX/OVK-W.-XXXX zo dňa 5.9.2009, ktorým bolo začaté trestné stíhanie voči žalobcovi za prečin nezaplatenia dane podľa § 278 ods.1 Trestného zákona je nezákonné, pričom trestné konanie trvalo do 1.12.2015, kedy bolo rozhodnutie o oslobodení žalobcu spod obžaloby právoplatne skončené, zakladá v tejto časti nárok žalobcu. Súd poukazuje na celkovú dobu trvania trestného konania vyše 6 rokov. Trestné stíhanie bolo vedené voči žalovanému, ktorý sa za nevinného považoval po celý čas, pričom nakoniec aj nevinným bol (bol oslobodený spod obžaloby). Žalobca bol spod obžaloby oslobodený z dôvodu, že žalovaný skutok nie je trestným činom. Je nepochybné, že sa vnútorne ťažko vyrovnával nielen so začatím trestného stíhania, ale aj s možnou hroznou trestu ako aj s vykonávaním úkonov v trestnom konaní, ktorých sa zúčastňoval. Sám trestné konanie vnímal tak, že od roku 2009 do roku 2015 ho nikto z vyšetrujúcich ani zo súdnych orgánov nepočúval.
Tiež treba poukázať na to, že trestné stíhanie bolo u žalobcu zvýrazňované vnímaním neúspechu či už pri zamietnutí jeho sťažnosti voči uzneseniu o začatí trestného stíhania voči jeho osobe, vydanie trestného rozkazu, podaný odpor nepriniesol, pre žalobcu pozitívne ukončenie konania, pretože následne bol uznaní za vinného rozsudkom okresného súdu, ktoré aj keď následne bolo odvolacím súdom zrušené, okresný súd ho opätovne uznal za vinného a až následne bol odvolacím súdom spod obžaloby oslobodený. Je povinnosťou štátu reparovať povinnému všetky následky spôsobené trestným stíhaním a nahradiť mu nielen vzniknutú škodu ale i nemajetkovú ujmu. Je nepochybné, že už len samotné trestné stíhanie zasahuje vo veľkej miere k do súkromného osobného života a to tým skôr, ak ide o obvinenie nepravdivé, ktoré je potvrdené oslobodzujúcim rozsudkom. Vzhľadom na to, je v danom konkrétnom prípade daný dôvod aj na priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch.

57.Žalobca v spore poukazoval na dopad trestného konania na jeho súkromný, rodinný a spoločenský život. Konštatoval, že bola v značnej miere znížená jeho dôstojnosť a vážnosť v spoločnosti, pričom nemajetková ujma vyjadruje náhradu za utrpené pocity z toho, že na žalobcu v období 6 rokov spoločnosť hľadela ako na páchateľa trestného činu. V akomkoľvek úradnom styku či v bežnom živote bola každodenne znižovaná jeho dôstojnosť, musel znášať opovrhujúce nepríjemné pohľady a častokrát aj nevhodné poznámky na svoju adresu. Počas tohto obdobia sa u žalobcu nezriedka dostavili stavy nervozity a zúfalstva, za ktoré nesie zodpovednosť žalovaný. Aktivity žalobcu v spoločenskom a rodinnom živote sa začali vracať do normálu až koncom roku 2016 a do dnešného dňa pociťuje v dôsledku uvedeného konania ujmu.

58.Súd pri určení výšky nemajetkovej ujmy v peniazoch prihliadal najmä na: a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje; b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo; c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote; d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

59.Žalobca v spore výpoveďou svojej matky preukázal, že v prostredí, v ktorom rodina žila a stále žije, spôsobovalo vedenie trestného stíhania voči žalobcovi negatívne reakcie okolia (Je nepochybné, že v menšej komunite (dedina) sa viac ľudia poznajú a „riešia“ dianie v dedine (dotazmi v obchode). Výpoveďou manželky žalobcu bolo preukázané aj narušenie manželského spolužitia v dôsledku trestného stíhania žalobcu. Samotné vedenie trestného stíhania vnieslo do manželského vzťahu nedôveru, obavy o budúcnosť, stratu opory. Manželia sa hádali. Žalobca odchádzal so spoločnej domácnosti, stávalo sa, že prespával mimo spoločnej domácnosti, v snahe ochrániť rodinu pred okolnosťami sprevádzajúcimi trestné stíhanie (doručovanie pošty poštárkou, doručovanie pošty políciou).Vzhľadom na to, že svedkyňa bola v určitom období na materskej dovolenke, rodina pociťovala aj finančné problémy, aj keď žalobca pracoval, vznikali nové náklady napríklad spojené s platbami trov obhajoby. Spôsob života (nervozita žalobcu, odchody z domácnosti) mali nie vhodný vplyv aj na deti žalobcu.

60.Pokiaľ svedkyňa, manželka žalobcu, poukazovala aj na stratu kamarátov žalobu, v dôsledku vedenia trestného stíhania voči manželovi, konkrétne sa však k veci nevyjadrovala. V tejto súvislosti súd poukazuje na samotnú výpoveď žalobcu na pojednávaní dňa 24.1.2018, kde uviedol, že kamarátov nestratil. V spore nebol preukázaný ani vplyv trestného stíhania na pracovnú sféru žalobcu, nakoľko sám žalobca v spore uviedol, že jeho firma išla v roku 2009 do konkurzu, on sa zúčastňoval výberových konaní a v roku 2010 sa zamestnal v novovzniknutej firme. Sám uviedol, že v súvislosti s tým, že sa voči nemu viedlo trestné stíhanie, nemal problém si nájsť prácu. Žalobca v spore nepreukázal závažné následky, ktoré by mu vznikli v spoločenskom uplatnení.

61.Vzhľadom na vyššiu konštatované skutočnosti, súd priznal žalobcovi aj nemajetkovú ujmu vo výške 2.500 €. Pri určení jej výšky súd prihliadol na kritériá v zmysle § 17 ods.3 zákona č. 514/2003 Z.z. Súd zároveň poukazuje na to, že preukázanie dôvodnosti žiadanej výšky nemajetkovej ujmy, bolo na žalobcovi. Z vykonaného dokazovania, tak ako je vyššie uvedené, súd je toho názoru, že vzhľadom na rozsah spôsobenej ujmy žalobcu je dôvodné priznanie nemajetkovej ujmy v rozsahu 2.500 €. Vzhľadom na to, že žalobca žiadal priznať nemajetkovú ujmu vo výške 5.000 €, súd čo do zvyšku žalobu žalobcu zamietol.

62.Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

62.Podľa § 255 ods. 2 CSP ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

64.Vo veci bol úspešnejší žalobca, ktorému vzniklo právo na náhradu pomernej časti trov konania. Jeho úspech predstavuje v percentuálnom vyjadrení 69,68 % z pôvodne žalovanej sumy 8.245,64 €, úspech žalovanej predstavuje 30,32 %. Čistý úspech žalobcu potom predstavuje 39,36 % (69,68 % mínus 30,32 %). O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods.2 CSP).

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje.
Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.
Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Toto právo nemajú účastníci, ktorí sa ho vzdali písomne do zápisnice súdu.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).
Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,
b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.
Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak
a) sa týkajú procesných podmienok,
b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo u ukladá právoplatné a vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. (exekučný poriadok). Exekúciu vykoná ten exekútor, ktorého v návrhu na vykonanie exekúcie označí oprávnený a ktorého jej vykonaním poverí súd, ak osobitný predpis alebo tento zákon neustanovuje inak .